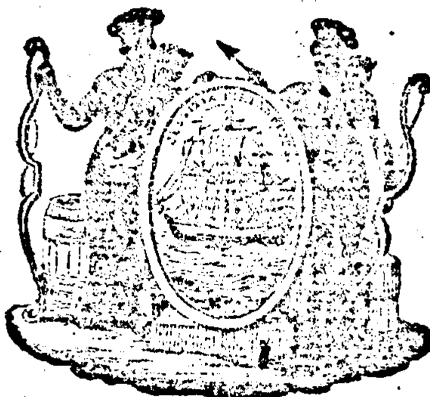
Nº. 32. Aº. 1840.

ZATURDAG, den 18den APRIL.

Nieuwe Surinaamsche Courant.

PARAMARIBO.

Gouvernements Secretarij.

PARAMARIBO, *den 16 April 1840.*

Bij resolutie van Zijne Excellentie den Heer Gouverneur Generaal, dd. 15 dezer maand, No. 498, is aan den Persoon van JACOB FRANÇOIS SAILE toegestaan, om zich in het vervolg te mogen noemen JACOB FRANÇOIS SAILE VANIER, met autorisatie op den Ambtenaar belast met het houden der Burger-Register, om van deze naamstoevoeging, de noodige aanteekening te doen.

De Gouvernements Secretaris,
G. S. DE VEER.

Gouvernements Secretarij.

PARAMARIBO, *den 16 April 1840.*

Bij resolutie van Zijne Excellentie den Heer Gouverneur Generaal, dd. 15 dezer maand, No 588 | 493, is tot 1sten LUITENANT bij de Gewapende Burgermagt in het Neder District *Nickerie*, benoemd en aangesteld: de oudste 2de Luitenant JAMES TYNDALL, en wel in plaats van den Heer G. NICHOLSON, aan wien bij resolutie dd. 7 Maart ll., No. 313, op des zelfs verzoek als zoodanig, *eervol* ontslag is verleend.

Voorts:

Tot 2den LUITENANT, de Vaandrig ALEXANDER MAC DONALD; — en

Tot VAANDRIG, de Adjudant Onder-Officier ANTHONY DESSÉ.

De Gouvernements Secretaris,
G. S. DE VEER.

Gouvernements Secretarij.

POST-KANTOOR.

Z. M. Brik *GIER* gecommandeerd door den Luit. ter Zee 1ste klasse GALUP, op Dingsdag den 21sten dezer, de reis naar *Curaçao* zullende aannemen, zoo zal het Brieven-Pakket voor dat Eiland bestemd, dien dag des morgens ten *tien* uren, worden gesloten.

Paramaribo, den 16 April 1840.

De Post-Beambte,
A. P. TIRION.

Militair Bureau.

Den 15 April 1840.

Door Zijne Excellentie den Heer Schout bij Nacht, Gouverneur Generaal, is bij Gouvernements-Order van heden, No. 98 | 12, aan den Heer CHARLES DEL PRADO, ten gevolge van daarom gedaan verzoek, *eervol* ontslag verleend, als Tweede Luitenant, bij de Schutterij te *Paramaribo.*

De Kapitein Adjudant,
F. C. COBLIJN.

Zweden, bij de opening van den landdag.

De Zweedsche rijksdag is den 25 Januarij te Stockholm, [illegible] streeks 3 millioen inwoners, bijna louter Zweden; het getal der Lap- en Finlanders is onbeduidend.

In Zweden ontwikkelden zich, gelijk in de overige Europesche staten, de standen van den adel, van de geestelijkheid, de burgerstand en de boerenstand.

De twee eerstgenoemde standen verwierven, gedeeltelijk ten gevolge der burgerlijke oorlogen, gedeeltelijk bij ontstentenis van eigen koningen, in het tijdvak der Calmarsche unie, 1397—1524, buitenmatige magt, en bezat niet alleen het overwigt op de twee overige standen, maar ook op de kroon zelve.

Tijdens de reformatie echter werd de stand der geestelijkheid geknakt. Naardien toen GUSTAAF WASA tot eigen koning van Zweden werd verkozen, en Zweden alzoo uit de Calmarsche unie der drie noordsche rijken trad, moest de gistende kerkhervorming er toe bijdragen om de nieuwe koninklijke magt in Zweden te bevestigen. Op den rijksdag, die te Westerås zamenkwam, werd besloten dat de inkomsten van kerken en kloosters, naar goeddunken des konings, tot het kroon-domein zouden behooren. Den adel zou, om ook denzelven voor het nieuwe koningschap te winnen, het regt verblijden om alle goederen, die sinds 1453, uit zijne familien in de handen der geestelijkheid gevallen waren, geregtelijk te hernemen. »Wij zijn tevreden," — schreven de bisschoppen onder het besluit van den rijksdag — »hoe rijk of hoe arm Zijne Genade de Koning ons hebben wil." Sedert dien tijd was de magt van den stand der geestelijkheid gebroken, zij verviel in volslagen afhankelijkheid van de kroon.

De stand des adels bleef daarentegen de gewigtigste stand, en de binnenlandsche geschiedenis van Zweden, tot op de laatste tijden, is bijna niets anders dan de geschiedenis der geschillen van den adel met de kroon, die slechts onder zeer krachtige koningen of tijdens zware buitenlandsche oorlogen rusteden.

De burgerstand heeft in Zweden nooit groote beteekenis gehad, naardien de bevolking des lands te verstrooid leeft, het binnenlandsche verkeer zeer beperkt is, en de boer zich in zijnen vrijeren toestand niet geroepen vond, om naar de steden te verhuizen.

De boerenstand integendeel is zeer talrijk. Hij is overal persoonlijk vrij. Het gedeelte van denzelven, hetwelk vrijen grondeigendom bezit, neemt sedert de vroegste tijden deel aan de rijksdagen; het andere gedeelte, dat slechts huurt of pacht, kan er niet verschijnen.

Na GUSTAAF ADOLF'S dood begonnen de geschillen van den adel met de kroon over het bezit des domeins en over de magt van den rijksraad, die uit den adel benoemd werd. Bij den dood van KAREL XII (1718) namen die geschillen toe en de magt van den adel breidde zich zoo uit, dat de rijksraad mederegent met den koning werd, en de laatste slechts de representatie zijner waardigheid overbleef. De adel zelf splitste zich toen in de partij der mutsen of in de Russische partij, en de partij der hoeden [illegible] doch zeer eigenmagtige regering in, en viel gevolgelijk in 1792 als een offer der verbitterde aristocratiche partij, door de hand van ANKARSTRÖM.

GUSTAAF IV poogde in den geest zijns vaders te regeren. Doch de verblindheid, waarmede hij, met voorbijgang der omstandigheden, tegen de Fransche revolutie en Frankrijks overwigt kampte, wikkelde het land in groote zwarigheden. Toen nu, in 1808, ook een oorlog met Rusland uitbarstte, de Russen over den bevroren Botnischen zeeboezem trokken en Stockholm bedreigden, toen geraakte het leger in opstand, om het land te redden uit het verderf waarin de hardnekkigheid des konings het zou hebben gestort. GUSTAAF, die de opstandelingen tegen trekken wilde, werd te Stockholm door de generaals KLINGSPOR en ADLERKREUZ gevangen genomen, den 13 Maart 1809, en gedwongen de kroon neder te leggen, den 29 daaraanvolgende. De rijksdag, die in Mei vergaderde, legde hem een jaargeld toe, doch verklaarde hem, en, uit vrees voor wraak, al zijne afstammelingen, vervallen van den troon; zonder dat er in het land eenige beduidende beweging ten zijnen gunste voorviel.

De vergaderde rijksdag bepaalde toen ook de staatsregeling. Over het geheel werd de voormalige vorm, namelijk de vergadering volgens vier standen, behouden, evenwel zou de rijksdag, wat vroeger niet geschiedde, op bepaalde tijden, alle vijf jaar zamenkomen, en in plaats van den rijksraad, die steeds zoo veel zwarigheid veroorzaakt had, werd er een staatsraad van 9 leden benoemd, welken de koning in sommige gevallen raadplegen moest, en welks leden voor hunnen raad verantwoordelijk waren aan de rijksstanden.

Deze staatsregeling van 1809 is nog degene welke thans in Zweden bestaat. Volgens dezelve vergaderen alzoo op den rijksdag de stand van den adel, die der geestelijkheid, de burgerstand en de boerenstand. Van den adel heeft elk hoofd der familie regt om te verschijnen; van de geestelijkheid verschijnt gewoonlijk iedere bisschop van zijn kerspel en afgevaardigden der proostijen, van de steden hebben 83 derzelve het regt, afgevaardigden naar den rijksdag te zenden; van den boerenstand zendt ieder *hirad* (gemeente) zijne vertegenwoordigers. Het getal der tot den landdag geregtigde vertegenwoordigers van den adel bedraagt ongeveer 1100, dat der geestelijken 70, dat der burgers 80, dat van den boerenstand 200. Het getal der vertegenwoordigers van iederen stand is hier echter niet van groote beteekenis, vermits niet naar hoofden maar naar standen gestemd wordt. Hetgeen de meerderheid der standen goedkeurt, is, met toestemming der kroon, wet. De standen vergaderen alle vijf jaar, doch de koning kan ook binnen dien tijd eenen buitengewonen rijksdag oproepen. De rijksdag duurt niet langer dan drie maanden, en in geval dat de standen hunne zaken dan nog niet afgedaan hebben, ten hoogste eene maand langer. Is dan ook het financiële niet geregeld, zoo laat de koning de standen uiteengaan, en de vorige bewilliging duurt [illegible] den eerst volgenden rijksdag.

geen afstammelingen had, de hertog van Schleswig-Holstein-Sonderburg-Augustenburg tot zijnen aanstaanden opvolger benoemd.

Als echter deze kroonprins reeds in 1810 stierf, werd op eenen buitengewonen rijksdag te Oerebro de Franschen generaal BERNADOTTE, prins van Ponte-Corvo, den 21sten Augustus 1810, tot opvolger gekozen, deels omdat men meende daardoor de gunst van den toenmaligen magtigen keizer der Franschen te winnen, deels omdat men de behoefte inzag, in den gevaarvollen toestand des lands eenen ervaren veldheer te bezitten. De prins nam de keuze aan, ging te Helsingoer tot de Luthersche kerk over, scheepte zich van daar naar Zweden in, en werd door den koning KAREL XIII als zoon aangenomen.

Bij de ouderdomszwakte des konings, nam de kroonprins in wezenlijkheid toen reeds de regering waar, totdat hij in 1818, na 's konings dood, als KAREL XIV JAN den troon besteeg.

Onder zijne regering heeft Zweden niet alleen eenen ongestoorden buitenlandschen vrede genoten, maar, wat voor dit land, dat anders bestendig door partijschappen verscheurd werd, nog veel meer zeggen wil, eenen ongestoorden binnenlandschen vrede gemaakt.

De adel is door plaatsen aan het hof en in het leger bevredigd en met de kroon verbonden; de geestelijkheid is geheel afhankelijk van de kroon; de burgerstand en de boerenstand zijn gewonnen door bevordering van materiële belangen. De kampen der staatsmagten hebben zoo doende opgehouden en de welvaart des lands heeft eene groote vlugt genomen.

Thans is de rijksdag weder vergaderd. De troonrede bevat voornamelijk drie punten, welke opmerkzaamheid verdienen: een verslag nopens den toestand des koningrijks, eene verklaring aangaande veranderingen in de staatsregeling, en eene aanbeveling van de algemeene politiek des lands.

Het tafereel van den binnenlandschen staat des koningrijks is zeer gunstig. In een overzigt van de uitkomsten zijner regering, zegt de koning, dat de gedenkteekenen, die hij achterlaten zal, de vrijheden zijn, welke Zweden geniet, de bronnen van welvaart, welke het bij zijne komst niet bezat, de aflossing der buitenlandsche en van verreweg het grootste gedeelte der binnenlandsche staatsschuld; een overschot der jaarlijksche bank-inkomsten, die van 248,000 daalders tot bijna 700,000 geklommen zijn, en op wezenlijke verbeteringen steunen; het graven van kanalen; de bevaarbaarmaking van rivieren; de aanlegging van nieuwe wegen; de oprigting van vestingen, havens en dijken; de toestand der magazijnen en tuighuizen; een leger van ruim 100,000 man, niet uit grijsaards en kinderen, maar uit veteranen en volwassenen bestaande; eene kustvloot van bijna 250 kanonneer-booten en jollen: eene vermeerdering der groote vloot met fregatten en linieschepen: een van jaar tot jaar toenemende landbouw; eene manufactuur-nijverheid, die in onderscheidene wezenlijke takken meer dan verdubbeld is; eene bijna driedubbele opbrengst der belastingen, bij vermindering van in- en uitgaande regten; eene bevolking, schier even talrijk als die van Zweden en Finland, vóór het verlies van het laatste, dat is, ruim een vierde sterker dan hij ze bij zijne aankomst vond; om het opmerkelijkste van alles, de vereeniging met een volk, hetwelk sinds de vroegste tijden der geschiedenis, bijna altoos als Zweden's vijand optrad, niet te vermelden.

Wat de veranderingen in de constitutie aangaat, deze gelden de afzonderlijke bijeenkomst van den rijksdag in vier standen, hetgeen de behandeling der zaken bemoeijelijkt, en waarover reeds lang geklaagd is; verder eenige wijzigingen in het kiesregt, en de invoering van provinciale vergaderingen (provinciale staten).

Reeds in de vorige zitting van den rijksdag, 1834—35, waren deze vraagpunten ter sprake gebragt. De koning belooft, dat hij de daartoe betrekkelijke voorstellen van den rijksdag onderzoeken zal, met de belangstelling en den ijver, welke eene zaak van zoo veel gewigt verdient. Volgens de bepalingen der constitutie kan echter aangaande veranderingen in de staatsregeling eerst op den volgenden landdag een besluit genomen worden.

Wat eindelijk de staatkunde des lands betreft, zoo beveelt de koning bovenal vrede aan. » Alle wateren der wereld met onze schepen te doorkruisen, en den vrede der wereld te wenschen, ziedaar onze roeping." De geschiedenis heeft Zweden met bittere lessen geleerd, wat zijne buitenlandsche oorlogen en veroveringen het hebben gebaat.

Buitenlandsche Nieuwstijdingen.

FRANKRIJK.

PARIJS, 15 Februarij.

Een der hoofden van de dagelijks meer en meer wegsmeltende overblijfsels van het keizerlijk leger, en die zich ook in het veld der staatkunde bij zijn vaderland verdienstelijk heeft gemaakt, de maarschalk *Maison*, is gisteren aan de gevolgen eener catarrhale ongesteldheid, die aanvankelijk weinig gevaarlijk scheen, maar ten laatste eene oude wond deed opengaan, overleden. De maarschalk *Maison* had naauwelijks den ouderdom van 69 jaren bereikt.

De maarschalk *Maison* behoorde tot de duizenden vrijwilligers die in 1792 naar de grenzen stroomden: weldra tot kapitein benoemd, stond hij tot in 1796 bij het leger van het Noorden, van de Sambre en Maas; kortstondig werd hij bij het leger in Italie verplaatst, en kwam weldra als hoofdofficier bij het leger aan den Rhijn terug, waar *Bernadotte* hem tot zijn aide-de-camp benoemde en vervolgens tot chef van den staf bij de legers in Holland en Hanover. In 1806 was hij brigade-generaal en behoorde tot het eerste korps van het groote leger, in welke betrekking hij deel nam aan den veldtogt in Pruissen, in 1808 was hij op het oorlogstooneel in Spanje, in 1809, 1811 en 1812 bevond hij zich in Duitschland, bij de opening van den russischen veldtogt was hij nog slechts brigade-generaal, maar na den slag voor Smolensko, benoemde *Bonaparte* hem, ter belooning zijner dapperheid, tot divisie generaal. Sedert werd hij tot aanzienlijke kommandementen geroepen; in 1813 bestuurde hij het centrum der operatien in Saksen; bij den slag bij Leipzig gekwetst geworden, nam hij desniettemin nog deel aan het gevecht bij Hanau. Bij den inval der bondgenooten in Frankrijk kreeg de generaal *Maison* de opdragt van *Bonaparte* om Belgie en de Fransche grenzen aan die zijde te dekken, welke taak hij met zijne veel zwakkere magt, een korps van 16,000 man, zooveel mogelijk op eene loffelijke wijs vervulde. Onder de restauratie verwierf hij den maarschalkstaf. In 1814, 1815 en 1816 was hij gouverneur van Parijs. Uit die betrekking entzet, rangschikte hij zich onder de constitutionele oppositie in de kamer der pairs. Nog eenmaal voerde hij een krijgsbevel tijdens de expeditie van Morea ter bevrijding van Griekenland. Bij de Julij-revolutie nam hij dadelijk deel aan dezelve, en was een der commissarissen die *Karel X* naar Cherburg geleidde. Hij was minister van buitenlandsche zaken na de aftreding van den heer *Molé*, onder het presidentschap van den heer *Laffitte;* hij vervulde achtervolgens de betrekking van Fransch gezant te Weenen en te St. Petersburg. In 1835 aanvaardde hij weder de portefeuille van oorlog, vergezelde in die betrekking den koning bij de wapenschouwing, toen het moordtuig van *Fieschi* zijn' ouden wapenbroeder, den maarschalk *Mortier*, aan zijne zijde velde. Hij bleef de oorlogs-portefeuille bij de combinatie van 22 Februarij behouden, en verliet later het ministerie met zijne ambtgenooten van dat tijdstip.

Men gelooft dat het gouvernement, ten gevolge van den dood des maarschalks *Maison*, zich in ongelegenheid zal bevinden, hoedanig met den opengevallen maarschalkspost te handelen. Zoo dikwijls heeft men den generaal *Sebastiani*, die thans van zijne ambassade te Londen alhier teruggekomen is, de toezegging gedaan van hem bij de eerste gelegenheid tot maarschalk te verheffen, en zal het dus moeijelijk vallen zich nu aan die belofte te onttrekken, schoon men er zeker niet dan hoogst ongaarne zal toe overgaan.

GROOT-BRITTANNIE.

LONDEN, 15 Februarij.

Een der engelsche bladen, de *Taunton Courier*, schrijft het volgende: In den avond van den 24sten December ll., werden de bewoners van het kustgedeelte van *Lyme Regis*, in *Dorsetshire*, tot *Seaton* toe, door eene aardbeving in groote ontsteltenis gebragt. Des anderen daags vond men, dat een gedeelte lands, op eene engelsche mijl van de zee gelegen, met de daarop staande huizen, tuinen, enz., in de aarde verzonken was, zoodat nog slechts de daken van de huizen zigtbaar waren, terwijl over eene lengte van vier engelsche mijlen, evenwijdig met de zee loopende, hier en daar groote kloven enz., in den grond gekomen en andere verwoestingen aangerigt waren. De schokken van aardbeving duurden van 24 tot 27 December; een bijzonder verschijnsel daarbij was, dat plotseling op een vierde engelsche mijl afstands ongeveer van de plaats, waar op de kust de grootste verwoestingen waren aangerigt, een rots ter hoogte van 50 voeten in zee was opgerezen, terwijl men aan de klippen op de kust niet de minste verandering ontdekte. Bij deze gelegenheid wordt gemeld, dat natuurkundigen, onder anderen de bekende *Buckingham*, reeds voor jaren op eene langzame afneming van de Britsche kust langs het kanaal, bijzonder aan de zuidwestelijke zijde, opmerkzaam gemaakt heeft.

Publicke Veilingen.

Ter Kastelenije van het Geregtshof.

Vrijdag, 17 April 1840.

Het HUIS en ERF, aan de *Princestraat* La. E. No. 287 N. W. en La. D. No. 8610. W. aangekomen hebbende den Boedel ANNA van WEIJNE. — *f 695.* — A. W. BUILLAB.

ADVERTENTIËN.

De Taxatie der Huurwaarde over het loopend Dienstjaar, voor het einde dezer maand, ten kantore van den ondergeteekende moetende worden voldaan, zoo worden belanghebbenden, daaraan mits deze herinnert.

Paramaribo, den 14 April 1840.

De Koloniale Ontvanger en Betaalmeester *ad interim*,

H E L B.

Benoodigd

voor *Plantadje* **BENTSHOPE:**

Honderd Vadem BRANDHOUT.

Iemand tot deze leverancie geinclineerd zijnde, gelieve zich te adresseren, ten huize van den ondergeteekende. (16490)

Paramaribo, den 17 April 1840.

S. J. LEVIE KANTEMAN.

Scheepstijdingen.

BINNENGEKOMEN.

Den 16den dezer, de Fransche Oorlogs Schooner *LA COLOMBE*, onder bevel van den Kapitein BIGEAULT, komende van Cayenne; Passagier: de Heer CADEOT, Directeur de l'Interieur van Martinique, op zijne reize derwaarts.

Te Paramaribo, ter Boekdrukkerij van BOON & Co.